Dzierżek Stefan

Data urodzenia 23-09-1913

Data śmierci 3-08-2005

Hasło wydrukowane w **Tom I**

Stefan Dzierżek SJ, ur. 23 IX 1913 w Szymanowicach k. Łowicza, zm. 3 VIII 2005 w Kaliszu. Początkowo nauka w domu, klasy IV i V w Małym Kolegium Piusa X w Pniewach (tam w 1925 poznał bł. Urszulę Ledóchowską), po ukończeniu V klasy uczeń jezuickiego Małego Kolegium w Chełmnie, od 24 IX 1928 nowicjatu oo. Jezuitów w Kaliszu, w 1934 matura w Pińsku, 1934-1937 studia filozoficzne we Francji, 1937-1939 student Uniwersytetu im. Stefana Batorego w Wilnie, Wydz. Fizyki.

W 1939 uczestnik kampanii wrześniowej, ochotnik 261. Kompanii Sanitarnej; po kapitulacji powrócił do Wilna. Od 30 IX 1939 w SZP, następnie ZWZ-AK, w komórce legalizacyjnej; 26 III 1942 aresztowany przez gestapo; ponad 7 mies. więzień w Łukiszkach, następnie w obozie dla księży i zakonników w Poniewieży, w VII 1944 zwolniony. 3 X 1944 święcenia kapłańskie w Wilnie, następnie proboszcz parafii w Juraciszkach na Białorusi. Od 1946 w Polsce; studia teologiczne. 1949-1950 superior oo. Jezuitów w Lublinie, mistrz prowincji; 1950-1961 mistrz nowicjatu w Kaliszu; 1956-1961 rektor Kolegium Jezuitów tamże. W 1961 w konflikcie z lokalnymi władzami. 1961-1967 przełożony Prowincji Wielkopolsko-Warszawskiej; 1968-1972 superior i proboszcz w Łodzi; 1972-1974 przełożony zakonu oo. Jezuitów w Lublinie; 1974-1978 socjusz prowincjalski w Warszawie; 1978-1984 ponownie rektor Kolegium Jezuitów w Kaliszu; pod koniec l. 70. opiekun tzw. szkoły jezuickiej dla kaliskiej opozycji; w 1978 współorganizator spotkania w klasztorze z Leszkiem Moczulskim, które było początkiem kaliskiej grupy ROPCiO.

We IX 1980 celebrans mszy św. za robotników strajkujących w Kaliskich Zakładach Koncentratów Spożywczych Winiary. W III 1981 współorganizator KIK.

Po 13 XII 1981 organizator przy kościele oo. jezuitów oddziału Prymasowskiego Komitetu Pomocy Osobom Pozbawionym Wolności i ich Rodzinom; przekazywał pieniądze na opłacanie grzywien nakładanych na działaczy „S” przez kolegia ds. wykroczeń. 8 I 1983 skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Łodzi na 1 rok więzienia w zawieszeniu na 3 lata. 13 X 1982 celebrans pierwszej Mszy za Ojczyznę oraz następnie odprawianych 13. dnia każdego miesiąca. Od IV 1983 inicjator cyklicznych modlitw za Ojczyznę i układania krzyży kwietnych przy klasztorze. 9 V 1983 zatrzymany, 10 V 1983 skazany przez kolegium ds. wykroczeń w Kaliszu na 2 mies. aresztu, osadzony w ZK w Strzelinie, 24 V 1983 zwolniony. Organizator spotkań z działaczami opozycji (m.in. Leszkiem Nowakiem, Januszem Onyszkiewiczem), spotkań opłatkowych, depozytariusz pieniędzy i dokumentacji kaliskiej „S”. Współtwórca i opiekun Duszpasterstwa Rolników Indywidualnych Okręgu Kalisko-Sieradzkiego. W 1984 organizator w klasztorze wystawy ''Wojna polsko-bolszewicka 1919-1920'. W 1984 posługa kapłańska w Zgromadzeniu Księży Jezuitów w Radomiu, następnie od IX 1985 w klasztorze oo. Jezuitów w Piotrkowie Trybunalskim. W I 1987 przeniesiony ponownie do Radomia, od połowy 1987 ponownie w Kaliszu, organizator Duszpasterstwa Ludzi Pracy Solidarność Kaliska im. ks. Jerzego Popiełuszki.

W 1989 współorganizator zebrań KO Województwa Kaliskiego. W 1990 instruktor trzeciej probacji w klasztorze oo. Jezuitów w Jastrzębiej Górze, od 1991 ponownie w Kaliszu. Duszpasterz KIK, Związku Sybiraków, Światowego Związku Żołnierzy AK i Rodziny Katyńskiej. W V 1991 współzałożyciel i prezes Stowarzyszenia Akcji Miłosierdzia wspierającego ubogich i potrzebujących.

Autor publikacji: ''Z wojennej historii kolegium wileńskiego'', w: ''Pięćdziesiąt lat Prowincji Wielkopolsko-Mazowieckiej'' (1976); ''Taka była moja mama'', w: ''Wspomnienia o Wiktorii Dzierżkowej'' (1977); ''Invinculis Christi. Moje więzienne wspomnienia'' (Wrocław 1987); ''Gdy odwaga kosztowała'' (1991); ''Trzydzieści lat przyszłego bohatera'', w: ''Stanisław Kiałka. Legenda wileńskiej konspiracji''.

Odznaczony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami

(1943), Krzyżem Walecznych (1944), Medalem Wojska (Londyn 1948), Krzyżem AK (Londyn 1968), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (Londyn 1991); Honorowy Członek „S" (1995), Honorowy Obywatel Miasta Kalisza (2003).

Od 2 I 1983 rozpracowywany przez KW MO w Kaliszu w ramach SOR krypt. Nawa, 1983-1987 w ramach SOR krypt. Aktywny.

Grażyna Schlender

Kalisz, Region Wielkopolska Południowa

Poprzedni Strona
Następny Strona

Zgłoś błąd